

ירושלים, ו' בטבת, תשס"א

1 בינואר, 2001

חוזר מס' ח' - 06 - 2019

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון : דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי על בסיס מאוחד עם תמצית דוחות

של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) בביאור לדוחות הכספיים

(הוראות הדיווח לציבור - הוראת שעה)

מבוא

1. לנוכח מגמת העלייה במורכבות הפעילות הבנקאית נדרשה בשנים האחרונות הרחבה של הגילוי בתחומים מסוימים. כתוצאה מהתפתחות זו כמות הנתונים בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים לדעת משתמשים בדוחות כספיים, הגיעה כיום לרמה המקשה על השימוש בהם.
 2. לאור האמור מצאנו לנכון לבחון שיטות ודרכים לצמצום מתכונת הגילוי בדוח השנתי של תאגידים בנקאיים, בנושאים מסוימים, במקביל להדגשה של האחריות המוטלת על הנהלת התאגיד הבנקאי להבטיח שהדוח יציג כל מידע מהותי לעסקי התאגיד, גם אם אינו נכלל במתכונת של ההוראות.
 3. לפי סעיף 9.א. להוראות הדיווח לציבור דוח כספי שנתי (עמוד 14-661) "דוח כספי של תאגיד בנקאי... לא יפורסם ולא יוצג אלא יחד עם דוח כספי מאוחד של התאגיד הבנקאי...". לפיכך תאגידים בנקאיים מציגים בדוח הכספי השנתי נתונים על בסיס הבנק לצד נתונים על בסיס מאוחד. במסגרת תהליך הבחינה של נושאים הקשורים בסוגיה של צמצום הדוחות הכספיים, מצאתי לנכון לקבוע כללים לפיהם, בכפוף למגבלות המפורטות להלן, תאגיד בנקאי יהיה רשאי להציג דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד עם תמצית דוחות של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) בביאור לדוחות הכספיים.
- לאחר התייעצות עם וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל ועם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את ההוראות כמפורט להלן :

התיקונים להוראות

4. בעמוד 4-694 תיווסף הוראת השעה הבאה :

**"דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי על בסיס מאוחד עם תמצית דוחות של התאגיד הבנקאי בלבד
(לא מאוחד) בביאור לדוחות הכספיים**

תאגיד בנקאי רשאי להציג דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד באם קיבל לכך אישור מוקדם של המפקח על הבנקים ועמד בכל ההוראות המפורטות להלן:

א. בביאור לדוח הכספי השנתי, שייחוד לכך, תוצג תמצית של הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד, Parent Company Only) לרבות תמצית מאזן, תמצית דוח רווח והפסד ותמצית דוח על תזרימי המזומנים, לפי הדוגמא המצורפת להוראה זו.

כן יוצגו נתונים נוספים על בסיס התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) אם הנהלת התאגיד הבנקאי סבורה כי מן הראוי להציג מידע זה.

ב. בביאורים לדוח הכספי ייכלל גילוי משלים לגבי פעילויות המבוצעות במסגרת חברות בת או במסגרת ניהולית אחרת שראוי לדעת הנהלת התאגיד הבנקאי להציג לגביהן מידע נוסף.

להלן דוגמאות אחדות לפעילויות הקבוצה הבנקאית, מתוך מכלול הפעילויות, שלגביהן נדרשת בחינה של הצורך בגילוי נוסף:

(1) ביאור על פעילות בחו"ל כאשר זו בעלת חשיבות בולטת לקבוצה.

(2) גילוי מפורט על תחום פעילות מסוים, כמו הלוואות לדיור, כאשר נודעת לו חשיבות מיוחדת לקבוצה.

ג. בדוח הדירקטוריון של התאגיד הבנקאי המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות נכלל מידע כמותי על "התוצאות העסקיות בחתכים הנובעים מהמבנה הניהולי ומפיצול העסקים בתוך התאגיד או הקבוצה", כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור, (עמ' 3-692).

ד. פרסום של דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד עם ביאור על תמצית דוחות של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) מותנה בכך שכל הנתונים שפורסמו בעבר על בסיס התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) יהיו זמינים למשתמשים בדוחות לפי המתכונת הבאה:

(1) התאגיד הבנקאי יערוך חוברת ובה יוצגו כל הנתונים של התאגיד הבנקאי על בסיס התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) לצד הנתונים על בסיס מאוחד, במתכונת הלוחות המתחייבת מתוספת א' וב' להוראות הדיווח לציבור - דוח כספי שנתי.

(2) לחוברת יצורף מכתב בחתימת המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של התאגיד הבנקאי שיאשר שהנתונים שנכללו בה הם פירוט הנתונים המוצגים בביאור על תמצית הדוחות של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) בדוח המאוחד, לפי הנדרש בסעיף 1.א. לעיל.

- (3) החוברת תעמוד לרשות הציבור במועד שבו פורסם הדוח הכספי השנתי ותימסר לכל מבקש ללא תשלום.
- (4) החוברת תכלל באתר של התאגיד הבנקאי באינטרנט הפתוח לעיון לכל גולש.
- (5) על הכריכה של הדוח לציבור של התאגיד הבנקאי (או במיקום אחר שיסוכם על דעת המפקח על הבנקים) וכן כהערה לביאור לגבי תמצית הדוחות של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד), (סעיף 1.א.לעיל) יצוין שהפירוט של המידע בביאור הנ"ל נכלל בחוברת נפרדת תוך הפניה לכתובת של המשרד ושל האתר באינטרנט של הבנק שבו המידע עומד לרשות המשתמשים."

דברי הסבר

5. בשנים האחרונות התקבלו בפיקוח על הבנקים פניות רבות מהתאגידים הבנקאיים ומקשת רחבה של משתמשים בדוחות כספיים, לאפשר לתאגידים בנקאיים לערוך את הדוח הכספי השנתי שלהם על בסיס מאוחד, כאשר תמצית הדוחות של התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) יוצגו בביאור לדוחות הכספיים.
6. כתוצאה מהעלייה במורכבות של הפעילות הבנקאית הורחב מאוד הגילוי בדוח הכספי של התאגידים הבנקאיים בהשוואה לרמת הגילוי המקובלת במגזרים אחרים של המשק. כיום, כאשר כמות הנתונים המוצגים בדוח השנתי של תאגיד בנקאי מקשה על השימוש בהם, יישום הוראת השעה עשוי להביא להקטנה ניכרת בכמות הנתונים ולהקל על השימוש בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים, מבלי שיחסר מידע חיוני למשתמשים בדוחות. בהוראת השעה נקבעו הנחיות שיבטיחו שכל הנתונים על בסיס התאגיד הבנקאי בלבד (לא מאוחד) יהיו זמינים לציבור המשתמשים המעוניין בהם.
7. ההצגה במתכונת שנקבעה בהוראת השעה תואמת את הפרקטיקה הקיימת בארה"ב ובבריטניה. דוחות כספיים ערוכים במתכונת דומה קיימים גם בבנקים גדולים בגרמניה, צרפת ובשוויץ. יישום הוראת השעה מקרב את הדיווח הכספי של המערכת הבנקאית בישראל לסטנדרט המקובל בעולם.
8. הגישה הבאה לידי ביטוי בהוראת השעה תואמת את אופן ניהול הסיכונים כפי שמתקף בהוראות המפקח, לניהול בנקאי תקין, המכוונות במרבית המקרים לניהול על בסיס מאוחד (יחס הון מזערי, מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים וכו'). גישה זו באה לביטוי גם בניתוח הסיכונים בדוח הדירקטוריון, לרבות בהוראת השעה בדבר "דיווח איכותי בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם".
9. יישום הוראת השעה מותנה בקבלת אישור מהמפקח על הבנקים לתאגיד הבנקאי הספציפי.

10. לאחר תקופת מעבר המפקח יחזור ויבחן את מתכונת הגילוי הנדרשת לנתונים על בסיס הבנק לבדו.

תחילה

11. הוראת שעה זו תחול על דוחות הערוכים לפי המתכונת של דוח כספי שנתי, החל מהדוח ליום 31.12.2000 ואילך.

עדכון קובץ

12. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור, להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(1/01)[1] 694-4-5	----
(1/01)[1] 699-23	----

הערה: לחזור זה לא צורפה מתכונת הביאור. הביאור ייערך על בסיס המתכונת שנקבעה (בהוראות הדיווח לציבור בתוספת ד' לדוח הכספי השנתי (עמוד 669-72 ואילך)) לגבי פרסום תמצית של דוח כספי מאוחד, בשינויים המתחייבים. מתכונת הביאור תישלח בנפרד.

בכבוד רב,

יצחק טל

המפקח על הבנקים